

Міністерство освіти і науки України
Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровський педагогічний коледж»
Дніпропетровської обласної ради»

Навчально-методична картка заняття

Назва та № спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Предмет: Українська мова

Тема: Складні випадки відмінювання іменників. Закінчення іменників І відміни в орудному відмінку.

Мета заняття: поглибити знання про складні випадки відмінювання іменників, формувати вміння правильно узгоджувати іменники І відміни; виявляти й аналізувати порушення морфологічних норм; додержувати правил написання відмінкових закінчень іменників; організовувати власну діяльність щодо засвоєння морфологічних норм української мови; стимулювати до нормативної поведінки.

Забезпечення заняття:

Навчальний конспект

Література:

Основна:

1. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навч.посіб.-8-ме вид.- К.: Вища школа, 2007. - 303 с.

Додаткова:

1. Новий довідник: Українська мова. Українська література. - К.: ТОВ "КАЗКА", 2008. -864 с.

2. Орфографічний словник / Уклад. Ковальова Т.В., Коврига Л.П. / - Х.: Сінтекс, 2004. – 1088 с.

3. Ладоня О.І. Українська мова: Навч.посіб./Лван Ладоня. К.: Вища школа, 1993.- 316 с.

4. Тоцька Н.І. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія.завдання і вправи: Навч. посібник. – К.: Вища школа,1995.

Інструкція до практичного заняття №

Тема: Складні випадки відмінювання іменників. Закінчення іменників І відміни в орудному відмінку.

План практичної роботи

1. Актуалізація мотиваційних резервів здобувачів освіти на основі повторення вивченого.
2. Робота над закріпленням знань, умінь і навичок.
3. Підбиття підсумків.

Хід роботи

I. Підготовча частина.

1. Організаційний момент. Мотивація навчальної діяльності.

II. Основна частина.

2.1. Вступне слово викладача.

2.2. Перевірка теоретичних відомостей і первинних умінь та навичок з теми.

ТЕОРЕТИЧНИЙ БЛОК

(Дати відповіді на запитання письмово)

- 1) Які граматичні категорії властиві іменнику?
- 2) Пригадайте, що вам відомо про відміни іменників.
- 3) За яким принципом іменники поділяються на відміни?
- 4) Іменники якої відміни поділяють на тверду, м'яку і мішану групи?
(накресліть таблицю)
- 5) Які особливості відмінювання іменників І відміни? Наведіть приклади.
- 6) З'ясуйте, які серед поданих іменників можуть вживатися і в однині, і в множині. Поставте їх у форму орудного відмінка. Птаство, канікули, межа, депо, мрія, доля, молоко, терези, груша, боротьба, вежа, задача.
- 7) Чому закінчення у них різне?
- 8) Спробуйте зробити висновок про написання закінченні іменників жіночого роду на -а (-я) в орудному відмінку однини. Зверніть увагу на кінцевий приголосний основи.

2.3. Індивідуальна робота.

► За поданим приписом побудуйте алгоритм написання відмінкових закінчень іменників І відміни в орудному відмінку однини. В орудному відмінку однини іменники жіночого роду на -а (-я) мають закінчення -ою, -єю, -єю. Закінчення -ою пишеться в іменниках з основою на твердий приголосний, крім [ж], [ч], [ш]: партою, водою, рукою; -єю- в іменниках з основою на м'який приголосний і [ж], [ч], [ш]: землею, межею, кручею, ношею; -єю- в іменниках з основою на [й]: надією, мрією.

2.4. Виконання вправа на закріплення знань.

Вправа 1.

► Перепишіть текст, уставляючи пропущені закінчення іменників.

КАЗКА ПРО ВІДМІНКИ

Жили на світі шість брат... Кожний займався своєю справ., кожний знав своє місц... Перший називав предмет., другий говорив про те, кого чи чого немає, третій віддавав усе, що мав, четвертий знаходив, п'ятий керував усім, шостий на місц.. ставив. Посварилися одного разу брати, не помирилися за місце у ряду. От і вирішив той, що на місц.. ставить, питанн.. так: дав братам слов., поміняв їх місц.. і загадав виконати звичну робот.. — провідміняти слов. Та не тут то було. Бо ж перший брат, який дає початок., зійшов аж на кінець ряд. От і не йде справ. І тоді брати зрозуміли, що у кожного з них є своє місце, є свої питання, завдання. У першого — ... — називати, у другого — ... — говорити про те, кого чи чого немає, у третього — ... — віддавати все, що має, у четвертого — ... — знаходити, у п'ятого — ... — керувати, у шостого — ... — на місце ставити. Що ж це за брати? А є ще у брат.. знайомий — ... відмінок, який закликає брат.. до порядк.. І вони цей порядок підтримують.

Завдання до вправи:

- ▶ У 3 і 4 абзацах окрім пропущених відмінкових закінчень іменників, міститься пропущена інформація (назви відмінків). Доповніть її.
- ▶ Випишіть іменники, поділіть їх на відміни, ставлячи у початковій формі. Виділіть закінчення.

Вправа 2.

Визначити відміни іменників, рід, закінчення.

Микита, машина, шлях, каченя, китиця, Петро, вим'я, листоноша, дівча, честь, хлоп'я, кров, любов, узбережжя, море, Микола, відро, машина.

Вправа 3.

Відмінювання іменників І відміни.

Провідміняйте іменники: **мати, армія, межа.**

III. Підсумок заняття.

3.1. Індивідуальна робота.

Уявіть, що ви з друзями зібралися в мандрівку. Складіть висловлювання про планування бюджету колективної мандрівки, вживаючи іменники І відміни в орудному відмінку.